

8 Maj
AB 2-0282

D-92

13354

Inkom till

H. Svanhufvudstyrelsen

4 JULI 1927

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Maj:t den

23 december 1926

för

"Vedasjöns torrlägningsföretag" i Västerhaninge socken av

STOCKHOLMS LÄN

ej mindre fastställt en av statens lantbruksingenjör N. Risberg vid syneförrättning år 1925 upprättad arbetsplan med därtill hörande kostnadsförslag, än även beviljat *dels lån* med ettusenfemhundraåttio /1.580/ kronor att utgå från *statens avdikningslånefond* och *dels statsbidrag* utan återbetalnings-skyldighet med sjuhundrasjuttio /770/ kronor att utgå från *statens avdikningsanslag*, ha ~~ha~~ undertecknad ^e, som av vederbörande intressenter enligt företett protokoll utsetts till styrelse förtroendeman för företaget, _____ med Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, avslutat följande kontrakt, varigenom ^{vi} jag för egen del samt å vederbörande intressenters i företaget vägnar åtaga och förbinda ^{oss} mig.

1:o) att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t fastställda arbetsplanen med de ändringar däri, varom vederbörande myndighet må efter framställning besluta,

att fullborda arbetet senast den 1 september 1929

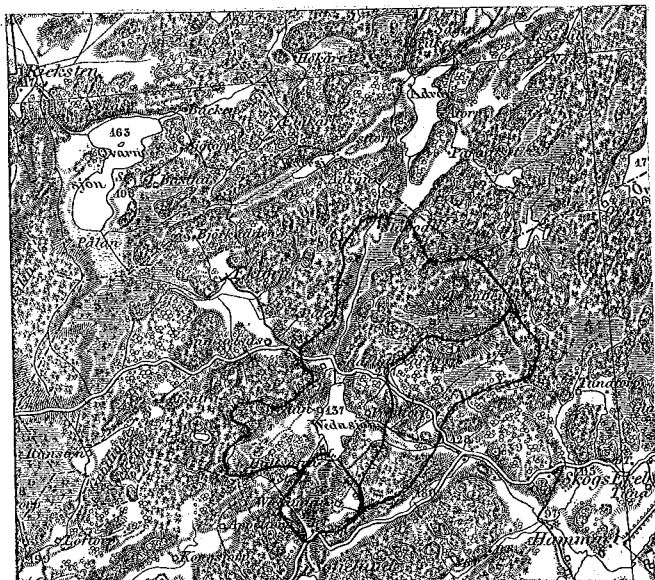
Socken, by och hemman	Sisternummer	era å kartan	emmanstal	Sofögurens nummer	Delägarrens namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning.
1	2	3	4	5	6

Rostnadsfödelningstängd

Fastighet	Lä- gest num- mer	Ägarens namn	Säbände	G. räkande	Värde		Värde		Förbättr		Deltagare i lättnaden				
					före		efter		rings-		med	för grän		för för-	
					förslaget	förslaget	förslaget	förslaget	värde	pro-		ningen	rättning		
					kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	cent	kr.	öre	kr.	öre
Sofielund	2 ¹	G. Pajkull			1151	20	1559	20	408	-	12.80	222	72	90	02
St.-L. Hällvåtra	1, 2	G. Wenker			1586	40	2402	40	816	-	25.60	445	44	180	05
Beländan		E. A. Olsson			1708	-	2599	20	891	20	27.95	486	33	196	57
"		"			394	40	533	60	139	20	4.37	76	04	30	73
Vedån		H. A. Stridbeck			596	-	804	-	208	-	6.52	113	45	45	86
Sadelmakartorp		A. Ederström			556	-	766	-	210	-	6.59	114	67	46	35
Prästtorp	1 ¹⁰	Amelie Billkvist			49	-	63	-	14	-	0.44	7	66	10	13
"	1 ¹²	"			88	-	132	-	44	-	1.38	24	01	9	71
"	1 ⁴	"			318	-	494	-	176	-	5.52	96	05	38	82
Ålsta	3 ²⁰	Harald Eriksson			316	-	436	-	120	-	3.76	65	42	26	44
"	3 ¹⁹	Sofia Larsson			141	-	180	-	39	-	1.22	21	23	8	58
Prästtorp	1 ²	Johan Karlsson			292	-	374	-	82	-	2.57	44	71	18	07
Skogs-Eksby	1 ³	J. G. Karlsson			194	-	229	-	35	-	1.10	19	14	7	73
"	1 ²	Gustaf Karlsson			5	70	6	70	1	-	0.03	52		21	
Ålsta	3 ²⁵	Erik Andersson			22	40	27	10	4	70	0.15	2	61	1	05
Summa					7418	10	10606	20	3188	10	100.00	1740	-	703	32

Deltagningens skuldsätten är grundad på värdet av den lättnad,
som värdet genom förvärningen uppkommande förslutning
Belända den 27 oktober 1925

Ovils Riberger
Statens Lantbruksingenjör
Hans Arnberg A. E. Jacobson
god man god man

$$\begin{array}{r} 0.81 \\ 40 \\ \hline 0.121 \end{array}$$

$$0.5\% \quad 24''$$

U t l ä t a n d e

Synemännens utlåtande rörande ifrågasatt reglering av Vedasjön i och för bättre torrläggning av mark tillhörande Velända, Sofielund, Hållsättra, Vedan, Sadelmakartorp samt Prästtorp i Västerhaninge socken och Stockholms län, avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen år 1925.

Läge.

Ifrågavarande sjö är belägen omkring 6 km. väster om Västerhaninge kyrka. De områden, som komma att beröras genom sjöns reglering har å bifogade översiktskarta markerats med gul färg. Det utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 21.27 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet vattensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med N:ris 62 och 63 betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes resolution av den 19 juni 1923 förordnades undertecknad att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till intressenternas vid undersökningen och vid sammanträden i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget, bör betraktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Veda-sjöns torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1,2 meter över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdike dit vat-

ten kan ledas med tillägg för fall för längre från avloppen belägen mark.

Till upprensning föreslås dels avloppet från Vedasjön å kartan betecknat med A-B dels sjöns södra utlopp utgörande avloppsdike i rågången mellan Velända å ena sidan samt Hållsätra och Sofielund å andra sidan. Detta avlopp har å kartan betecknats med C-D. Bägge avloppen hava dessutom markerats med tvenne jämnloppande röda linier.

Vattenmängd och lutningsförhållanden m.m.

Veda sjöns nederbördsområde har beräknats till 8.6 km^2 med hänsyn till sjöns reglering av avrinningen från nederbördsområdet har maximiavrinningen beräknats till 100 sek. pr. km^2 och medelavrinningen till 10 sek. pr. km^2 .

För sjöns utlopp hava följande dimensioner föreslagits:

Bottenbredd 0.8 m.

Sidolutning 1:1

Bottenlutning:

För sträckan A-7+56 2.1:1000.

" 7+56-B 0.0:1000.

= 7+72 = 236 m.

Med dessa dimensioner beräknas högvattenytans

läge efter upprensningen bliva + 4.84 och medelvattenytans + 4.34.

För det södra tillloppet hava följande dimensioner

föreslagits:

Bottenbredd

För sträckan C-11 1.0 meter

11-D 0.5 "

Sidolutning 1:1.5

Bottenlutning:

För sträckan C-11 0.0:1000.

" 11-D 0.5:1000.

Upprensningen av avloppet från sjön har föreslagits

med hänsyn till att åstadkomma en jämnare avrinning från densamma

utan att därför sänka sjöns högvattenyta. och anse synemännen det nu framlagda förslaget vara det mest ekonomiska av framkomna yrkanden.

Uppgrävning av avloppet C-D har föreslagits med

hänsyn till att åstadkomma bästa möjliga torrläggning av marker till-

hörande Velända, Sofielund och Hållsättra.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen

äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna av-

vägningspålarna angivna, varjemte höjden över det antagna jämförelse-

pånet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits.

Avloppens dimensioner å olika platser av detsamma framgå i övrigt av de uppritade sektionerna samt av grävningstabellen.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 1 st.

bro för enskild väg vid punkt 10 och har för densamma särskild förslagsritning upprättats. Då densamma funnits före den 1 januari 1921 och vederbörande broägare förklarat sig ej önska ombesörja brons ombyggnad skall ombyggnaden bekostas såväl som verkställas av de dikande. Då dess underhåll efter ombyggnaden ej torde bliva större än förut skall underhållet bekostas av den som hittills haft sig denna skyldighet ålagd.

Det arbete som erfordras för vägens iordningsställande sedan avlopp vunnits, skall verkställas och även bekostas efter samma grund, som gäller för avloppens första upptagande.

Arbetets utförande.

Företaget, skall om intressenterna vilja fullborda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan-som profilritningen och skall vara påbörjat senast inom ett år efter det

denna förrättning vunnit laga kraft samt vara fullbordat inom tre år efter samma tid. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid, vare frågan om företaget förfallen, dock, kan om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år. För avloppet från sjön har föreslagits en sidolutning av 1:1 för därigenom ej skära sönder de nu synnerligen väl gräsbevuxna slänterna.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses styrelse vilken enligt beslut skall bestå av fyra ledamöter.

Val av styrelse skall anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Konungens Befallningshavande. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Konungens Befallningshavande må ej arbete å annans mark verkställas el-

ler åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid avloppens första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare det nya avloppets kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtionde ^{m.} genomküras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas fixpunkter i form av kors inhuggna i berg eller jordfasta stenar. Deras lägen i plan samt deras höjder över antaget horisontalplan äro å såväl plan som profilritningen angivna. De skola noga bevaras och får ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas desamma uppsättligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Avsyning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingenjör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas, att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd, varigenom direkt eller indirekt skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas och skall, därest skada uppstår genom delägares påtagliga åtgöranden av denne omedelbart avhjälpas. Rättas ej sådant förhållande skyndsamt, sedan den försumlige varder därom anmodad, må den,

som lider men av försummelsen, jämlikt vattenlagen 13 kap. 16 § kalla två ojäviga män att hålla besiktning och åger sedan bristen blivit av dem vitsordad, att på den försumliges bekostnad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ågofigurs höjdläge över medelvat-
tenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd.

Ersättningar.

Synemännen föreskriva, jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande, att ersättning för mark som åtgår för avloppens utvidgning skall utgå.

Ersättning för intrång genom jordupplag skall beräknas sedan arbetet utförts och utgå efter sådan grund att mark, som tages i anspråk skall ersättas efter ett värde av 2000.- kronor pr hektar. I den sålunda beräknade ersättningen ingår även ersättning för vallarnes eventuella bortförande. Krav på ersättning skall skriftligen göras hos styrelsens ord-

förande senast inom ett år efter sedan företaget blivit avsynat och godkänt samt innan vallarne bortförts, i annat fall varder rätt till ersättning försutten.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning, enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företags fullbordande i detta utlåtande eller och sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Då i bilagorna I, L, M, T, U och V begärda ersättningarna har synemännen ej kunnat beakta då de avgivits under antagande att det framlagda förslaget komme att medföra en mera genomgripande förändring av Vedasjöns vattenstånd.

Fiske.

Då föreliggande förslag endast avser en upprensning av Vedasjöns avlopp komme ej åtgärden att nämnvärt inverka på vattenstånden i sjön. På grund härav och då i Vedasjön ej bedrives

yrkesmässig fiskerinäring har några särskilda anordningar för fiskens bevarande ej ansetts behövlige. Ej heller har någon ersättning för minskad tillgång till fisk ansetts erforderlig.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har i gogradering varit nödvändig och har densamma verkställt efter följande grunder.

Synemännen hava värderat varje ägofigur med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer pr. har. införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,2 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1,0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjd lägre ansetts hava torrlägningsgraden 0. d.v.s. deras blivande värde efter företags utförande

de är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppet, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värder pr. hektar verkställt.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark, medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värder under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpta vattenytan i avloppet, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive

figurers höjdläge över sagda vattenyta, De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan det blivande och nuvarande värdet eller det s.k. förbättringsvärdet finnas infört i värderingslängden kolumn 15 och avse dessa siffror värder pr har.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

I övrigt må framhållas att synemännen i möjligaste mån beaktat alla de omständigheter, som kunnat inverka på jordvärderingen.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken, som kommer att förbättras genom företagets utförande, omfattar en areal av 19.37 hektar. Då det framlagda förslaget ej avser någon fördjupning av sjöns avlopp beräknas några landvinningar ej uppkomma.

Den torrlagda arealens

blivande värde utgör 10.606.20

nuvarande " " 7.418.10

Förbättringsvärde sålunda. 3.188.10 kr

Av förbättringsvärdet kommer på sökandenas andel 2.696.40 kronor sålunda över 50 % av förbättringsvärdet av hela företaget.

Vattendomstolsavgift.

Då förbättringsvärdet ej uppgår till högre belopp än 3.188.10 kronor behöver någon vattendomstolsavgift ej erläggas för detta företag.

Kostnadernas fördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild kostnadsfördelningslängd häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handling. Företaget har betraktats som en avdelning och har i längden angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den bätnad som vinnes genom av dikningen u. p. kommande jordförbättringsvärde. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet å den bätnad, hans mark därigenom beredes. Då någon framställning att få erlægga bidrag till kostnaden för företagets utförande

på visst antal är ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och skall för dessa kostnaders slutliga fördelning, gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall saksägare inom sextio dagar från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då föreliggande förslag berör sjö skall utlåtandet jämlikt vattenlagen 7 kap. 45 underställas vattendomstolens prövning.

Underkast,
utst. 27 mars 1926.
DUD 17/1925

Velända den 27 oktober 1925.

Nils Risberg.
Statens Lantbruksingenjör.

1 NOV 1927

B e v i s

över verkställd avsyning av det företag, som avser utdikning
av mark tillhörande Vedasjöns torrlägningsföretag i Väster-
haninge socken och Stockholms län.

Planen fastställd den 23 december 1926.

Statsunderstöd: statsbidrag från allmänna avdikningsanslaget

kronor 770.-

odlingslån " 1580.-

Vid av undertecknad den 22 oktober 1927 före-
tagen avsyning av ovan angivna företag har detsamma befunnits
utfört i enlighet med den fastställda arbetsplanen, varför
företaget i sin helhet förordas till godkännande.

Stockholm den 14 november 1927.

Hild Ring
Statens Lantbruksingenjör.

